ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.5.2025 г.
COM(2025) 252 final

2025/0125 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмената процедура от участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити във връзка с общата линия за поведение за предоставяне на Украйна на статут на допустима държава по отношение на обвързаната помощ

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася за решение на Съвета за установяване на позицията, която Комисията трябва да заеме от името на Европейския съюз в рамките на писмена процедура за участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“). Целта на писмената процедура е да се постигне съгласие по обща линия за поведение, с която на Украйна да се предостави статут на допустима държава по отношение на обвързаната помощ.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

Споразумението представлява „джентълменско споразумение“ (с незадължителен характер), с което се осигурява рамка за реда за ползване на официално подкрепяните експортни кредити и обвързаната помощ. На практика това означава, че с него се определят правила за премахване на субсидиите и изкривяванията на търговията, свързани с официално подкрепяните експортни кредити. Тези правила включват разпоредби, които обхващат обвързаната помощ, т.е. помощта, която правно или фактически е обвързана с доставка на стоки и/или услуги от държавата донор и/или от ограничен брой държави. Споразумението, влязло в сила през април 1978 г., е с неограничен срок на действие и въпреки че се ползва с административна подкрепа от секретариата на ОИСР, то не е акт на ОИСР[1]. Споразумението подлежи на редовно актуализиране, за да се вземат предвид промените в областта на пазарите и политиката, засягащи предоставянето на официално подкрепяните експортни кредити.

Споразумението бе транспонирано, вследствие на което придоби правно задължителен характер в ЕС, с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[2]. Преразглежданията на условията на споразумението се включват в правото на ЕС чрез делегирани актове в съответствие с член 2 от посочения регламент.

2.2. Участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

Европейската комисия представлява Съюза на срещите на участниците в споразумението, както и при писмените процедури за вземане на решения от участниците в споразумението. Решенията по всички изменения на споразумението се вземат с консенсус. Позицията на Съюза се приема от Съвета и се обсъжда от държавите членки в рамките на работната група по експортните кредити към Съвета[3].

2.3. Обща линия за поведение

Общата линия за поведение е инструмент по споразумението, който позволява на участниците по изключение да се отклонят от разпоредбите на споразумението — за конкретна сделка или временно за неопределен брой сделки. Процедурите за постигане

---

1 Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

2 Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

3 Решение на Съвета относно създаване на Група за координиране на политиките за кредитно застраховане, кредитни гаранции и финансови кредити (ОВ 66, 27.10.1960 г., стр. 1339).

на съгласие по общи линии за поведение са определени в членове 54—59 от споразумението.

Член 59 от споразумението гласи, че „[с]лед договарянето всяка обща линия за поведение остава валидна в продължение на две години след датата на влизане в сила“. Ако за участниците е необходимо временните изключения от разпоредбите на споразумението да се прилагат по-дълго, те се договарят за няколко общи линии за поведение.

2.4. Предвиденият акт на Европейския съюз

Член 32, буква а) от споразумението гласи: „Не се предоставя обвързана помощ на държави, чийто БНД на глава от населението според данни на Световната банка е над горната граница за държави с ниски средни доходи. Световната банка преизчислява на годишна основа прага за тази категория. Държавата има нова класификация само след като категорията ѝ, определена от Световната банка, е останала непроменена в продължение на две последователни години.“ През юни 2024 г. Световната банка за първи път класифицира Украйна като държава със среден към висок доход. Ако Световната банка не промени това в следващата си класификация (която се очаква през юни 2025 г.), Украйна вече няма да отговаря на условията за получаване на обвързана помощ.

Въпреки че икономиката на Украйна беше значително засегната от кризата в резултат на водената срещу държавата агресивна война на Русия, е постигнат реален растеж благодарение на строителната дейност (24,6 %), отразяваща значително увеличение на инвестиционните разходи (52,9 %) в подкрепа на усилията на Украйна за възстановяване от продължаващите разрушения. Освен това продължаващият спад на населението, с повече от 15 %, има голямо значение за нарастването на БНД на глава от населението.

В контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна няколко държави — членки на ЕС, вече използваха обвързана помощ в подкрепа на Украйна или планират да го направят в близко бъдеще (предвиденият срок е следващите четири години).

Тъй като промяната в класификацията не е пряко свързана с реално значително разрастване на украинската икономика и положението в Украйна продължава да бъде критично, от решаващо значение е ЕС и другите участници да запазят възможността да използват всички инструменти, които може да са необходими. В този случай е разумно да се предложи и договори обща линия за поведение, не на последно място тъй като тази ситуация е предвидена в споразумението.

3. ПОЗИЦИЯТА, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Европейският съюз следва да подкрепи общите линии за поведение съгласно членове 54—59 от споразумението, за да се осигури за Украйна статут на допустима държава по отношение на обвързаната помощ през следващите четири години, независимо от нейното класифициране от Световната банка.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *позициите, които трябва да*

се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението.

Понятието *актове с правно действие* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са *годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*[4].

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Определените с обща линия за поведение правила заменят правилата на споразумението единствено за сделката или за определените в общата линия за поведение обстоятелства. Докато общите линии за поведение са с незадължителен характер за другите участници в споразумението, за ЕС те представляват актове с правно действие по силата на член 1 от Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета, в който се посочва, че „[н]асоките, които се съдържат в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), се прилагат в Съюза. Текстът на споразумението е приложен към настоящия регламент.“ Тъй като общите линии за поведение се договарят от участниците по предвидената в членове 54—59 от споразумението процедура с участието на секретариата на ОИСР по въпросите на експортните кредити, те също така представляват приети от международен орган актове по смисъла на член 218, параграф 9 от ДФЕС. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Целта и съдържанието на предвидения акт са свързани с експортните кредити, които са в обхвата на общата търговска политика. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като предлаганата на участниците обща линия за поведение ще даде възможност за ползване на дерогация, предвидена в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити, което представлява приложение II към Регламент (ЕС)

[4] Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

№ 1233/2011, е целесъобразно тя да бъде публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането ѝ.

2025/0125 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмената процедура от участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити във връзка с общата линия за поведение за предоставяне на Украйна на статут на допустима държава по отношение на обвързаната помощ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“) беше сключено от Европейската общност като джентълменско споразумение, договорено в рамките на ОИСР през 1978 г.

(2) Съдържащите се в споразумението насоки бяха транспонирани, вследствие на което придобиха правно задължителен характер в Съюза, с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[5].

(3) В член 35 от споразумението се предвижда възможността даден участник да предложи обща линия за поведение за разширяване на правилата за допустимост на държавите. В член 55 се описва специална възможност за приемане от участниците чрез писмена процедура.

(4) В съответствие с непоколебимата ангажираност на Съюза да предоставя подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо, е в интерес на Съюза да продължи да може да предоставя на Украйна обвързана помощ.

(5) В споразумението се посочва, че общите линии за поведение са валидни за срок от две години. Извънредната подкрепа за Украйна обаче може да е необходима по-дълго, за да е възможно да се осигури нейната непрекъснатост. В интерес на Съюза е да може да договори няколко общи линии за поведение в близко бъдеще.

(6) Целесъобразно е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза, тъй като предвиденото решение на участниците в споразумението ще бъде обвързващо за Съюза и може да окаже съществено въздействие върху

[5] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45) („Регламент (ЕС) № 1233/2011“).

съдържанието на правото на Съюза по силата на член 2 от Регламент (ЕС) № 1233/2011,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в контекста на Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити, е да се приеме предложението за обща линия за поведение за предоставяне на Украйна на статут на допустима държава по отношение на обвързаната помощ, която линия да е в съответствие с приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в контекста на Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити по отношение на подновяването на тази обща линия за поведение след две години, трябва да е в съответствие с приложението към настоящото решение.

2. За тази цел Комисията представя на Съвета писмен документ, съдържащ елементите на предвиденото подновяване. Писменият документ трябва да бъде получен от Съвета достатъчно време предварително за целите на обсъждането и одобряването на подробностите по уточняването на позицията, която трябва да бъде изразена от името на Съюза, за да може тези подробности да бъдат определени навреме за съответното заседание на Специализирания комитет или, според случая, края на писмена процедура на Специализирания комитет, в рамките на която Специализираният комитет трябва да вземе решение за коригиране на стандартните формуляри.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател